

Dosarul nr. 2r-223/23
2-20000086-01-2r-24052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malii, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stroy Invest”, Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești cu privire la constatarea încălcării art. 8 și art. 1, Protocol 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, încasarea în mod solidar a prejudiciului material, dobânzii de întârziere, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Primăria orașului Durlești și Consiliul orașului Durlești, din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 31 decembrie 2019, Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stroy Invest”, Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești cu privire la constatarea încălcării art. 8 și art. 1, Protocol 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, încasarea în mod solidar a prejudiciului material, dobânzii de întârziere, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion. S-a constatat încălcat art.8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, de către Primăria și Consiliul or. Durlești, mun. Chișinău, în privința reclamantului Cristea Ion. S-a încasat de la Primăria or. Durlești și Consiliul or. Durlești în beneficiul lui Cristea Ion suma de 100 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la momentul înaintării acțiunii, iar în total suma de 100 200 de lei. În

rest, pretențiile reclamantilor Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion, s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 06 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul Primăriei or. Durlești și Consiliul or. Durlești, Popa Liubovi, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 06 decembrie 2021, Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga, Cristea Ion, Cristea Nina și Cristea Simion, reprezentați de avocatul Vitalie Malai, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion, reprezentați de avocatul Vitalie Malai, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a comunicat apelanților Bocan Oleg și Stipan Ana despre necesitatea prezentării originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 13826 lei 13 bani, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii. S-a comunicat apelanților Brașovan Oleg și Brașovan Inga despre necesitatea prezentării originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 13627 lei 42 bani, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii. S-a comunicat apelantului Cristea Ion despre necesitatea prezentării originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 13614 lei 51 bani, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelanților Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de reprezentantul Primăriei or. Durlești și Consiliul or. Durlești, Popa Liubovi, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelanților Primăria or. Durlești și Consiliul or. Durlești despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelanților Primăria or. Durlești și Consiliul or. Durlești că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de reprezentantul Primăriei or. Durlești și Consiliului or. Durlești, Popa Liubovi, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. S-a

remis în adresa apelanților Primăria or. Durlești și Consiliul or. Durlești cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 17 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri prin care să se examineze apelul declarat de Primăria orașului Durlești împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului, a indicat că în cadrul ședinței de judecată din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, la examinarea apelului declarat de Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion, a aflat despre încheierea din 12 aprilie 2022 de restituire a apelului declarat de Primăria or. Durlești, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile expuse în încheierea din 28 februarie 2022, adică nu a prezentat apelul motivat pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți sunt.

A menționat că, la emiterea încheierii din 28 februarie 2022, instanța de apel eronat a interpretat legea și nu a ținut cont de faptul că apelul a fost depus prin intermediul poștei electronice, cu aplicarea semnăturii electronice a reprezentantului.

La 24 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului depus de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, pentru cunoștință.

La 18 iulie 2023, intimații Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga, Cristea Ion, Cristea Nina și Cristea Simion, reprezentați de avocatul Vitalie Malai, au depus referință, prin care au solicitat respingerea recursului depus de Primăria orașului Durlești, cu menținerea încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, indicând că recursul a fost declarat în afara termenului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit, din motivele ce succed

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul declarat de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, la 17 mai 2023, împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicare înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, la 06 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.54 Vol.IV), Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, a depus apel nemotivat, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru (f.d. 55-56, Vol. IV).

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de reprezentantul Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești, Popa Liubovi, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, comunicându-le apelanților despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelanților Primăria orașului Durlești și Consiliul orașului Durlești că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d. 95-97, Vol. IV).

Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii din 28 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești, la data de 02 martie 2022 (f.d. 99, Vol. IV), care a fost recepționată, la 18 martie 2022, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la dosar (f.d. 100-101, Vol. IV).

Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, nu a dat dovadă de promptitudine și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit de instanța de apel, prin încheierea de a nu da curs apelului.

Astfel, prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de reprezentantul Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești, Popa Liubovi, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 125-127, Vol. IV).

Copia încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești, la data de 26 aprilie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 129, Vol. IV).

Încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost plasată pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 26 aprilie 2022.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, nu a îndeplinit condițiile impuse de legiuitor și a depus recursul împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fără respectarea termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs fiind depusă la data de 17 mai 2023, cu depășirea termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, deși recursul a fost depus cu încălcarea termenului legal instituit de legiuitor, Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, în temeiul și condițiile prevăzute la art. 116 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

Completul de judecată menționează că, participanții la proces, având cunoștința de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile lor procedurale cu diligență.

Sub aspectul celor relatate, Completul de judecată reține prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că ține în primul rând marja de apreciere a instanțelor naționale de a decide cu privire la prelungirea termenului de recurs, însă această marjă de apreciere nu este nelimitată, din moment ce părțile ar trebui să ia măsuri la intervale rezonabile pentru a solicita informații cu privire la evoluția procedurilor judiciare în care sunt implicate. Or, motivele pentru extinderea unui termen pentru recurs ar putea justifica ingerința în principiul autorității de lucru judecat, în special, în cazul în care legislația internă nu limitează marja discreționară a instanțelor în privința timpului

sau a motivelor prelungirii termenului de prescripție (cauza Bodiș contra Republicii Moldova, 18 iunie 2019, nr. 7516/10).

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, ca fiind depus în afara termenului legal, iar recurenta nu solicită repunerea în termen.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Primăria orașului Durlești, reprezentată de Popa Liubovi, împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bocan Oleg, Stipan Ana, Brașovan Oleg, Brașovan Inga și Cristea Ion împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stroy Invest”, Primăriei orașului Durlești și Consiliului orașului Durlești cu privire la constatarea încălcării art. 8 și art. 1, Protocol 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, încasarea în mod solidar a prejudiciului material, dobânzii de întârziere, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos